

Nukissiorfiit
2020-mi
Ukiumoortumik
nalunaarummut
Kukkunersiuisut
oqaaseqaataat

Indholdsfortegnelse

1.	Kukkunersiuinerup atuuffia	3
2.	Ukiumoortumik naatsorsuutit kukkunersiuukat	6
3.	Kukkunersiuinermit ingerlanneqartumit inerniliusseq	7
3.1.	Kukkunersiuusut uppernarsaanerat	7
3.2.	Kukkunersiuusut oqaaseqaataat	7
4.	Aningaasaqarnermik kukkunersiuineq	8
4.1.	Aallaqqaasiut	8
4.2.	Aarlerinaatinik naliliineq	8
4.3.	Nakkutilliinermik ingerlatsineq aamma kukkunersiuinermit periusissamik toqqaaneq	9
4.4.	Aningaasaqarnermik kukkunersiuinermit immikkoortut pingaarutillit	15
4.5.	Aqutsisut naatsorsuutini uppernarsaanerat aamma ukiumoortumik naatsorsuutini kukkunerit iluarsineqanngitsut	18
5.	Inatsisit atuutsinneqarnerannik aamma ingerlatsinermik kukkunersiuineq	19
5.1.	Inatsisit tunngavigalugit ingerlatsinermik kukkunersiuineq aamma inatsisit atuutsinneqarnerannik kukkunersiuineq	19
5.2.	Aningaasaqarnermik aqutsineq	24
5.3.	Ingerlatsinermik kukkunersiuinerit anginerusut	25
6.	Paasissutissat allat	26
6.1.	Suliffeqarfimmut suliassat allat	26
7.	Atsiornerit	27

1. Kukkuñersiuinerup atuuffia

Kukkuñersuiusut uppersaanaerat tassaavoq ukiumoortumik naatsorsuutit aqutsisunit akisussaaffigineqartut pitsaassusiannik kiffaangissuseqarluni naqissusiineq – kukkuñersuineq aamma pequtaataavoq innuttaasut aningaasaataannik erseqqinnerusumik, ammanerusumik akisussaasuseqarnerusumillu ingerlatsisoqarneranut.

Kukkuñersuineq politikkimut arlaannaannulluunniit atanngilaq, aamma politikikkut aalajangiussanut isummersortanngilaq, taamaallaat aalajangiussat qanoq ingerlanneqarnerat naliliiffigineqartarpoq.

Suliffeqarfiup aqutsisuinik aamma sulisuinik ulluinnarni attaveqarneq aqutugalugu piginnaasanik ineriartortitsinerni, ilisimasanik avitseqatigiinnerni aamma ingerlatsinermik ineriartortitsinerni peqataajuarpugut.

Aqutsisut aamma kukkuñersuiusut akisussaaffiisa agguataarneqarnerat

Aqutsisut akisussaaffigaat suliffeqarfik:

- Paasissutissanik eqqortunik tunniussinissaq – ilanngullugu ukiumoortumik nalunaarummik kukkuñernik amigaatinillu pingaarutilinnik imaqañngitsumik suliaqarluni
- Inatsisit, malittarisassat aamma nalinginnaasumik ingerlatseriaaseq naapertorlugit ingerlatsisoq
- Aningaasatigut sinnaakkutissatut politikikkut aalajangiussanik atorluaalluni sapinngisamik innuttaasunut naleqanerulersitsinermik pilersitsisoqaqqullugu

Uagut akisusaaffigaarput uppersaatinik naammattunik katersinissarput inerniliisinnaajumalluta, aqutsisut akisussaaffimminnik eqquutsitsinerannik isumaqarnerluta. Pingaarutillit, aarlerinaatit aamma misissugassatut tigusat aallaavigalugit sulianik ingerlatsisarpugut. Taamaattumik uagut suliatigut 100 procentimik qulakkeerneqarsinnaanngilaq kukkuñerit amigaatillu tamaviisa paasineqarsinnaanerat, kisianni suleriaaserput kukkuñernik amigaatinillu pingaarutilinnik qulaarsinnaanitsinnut isumannaallisaaterujussuavoq.

Uppersassuseq pisariaqartoq pigalugu sulisinnaajumalluta pisariaqartitavut:

- aqutsisunut pituttorsimannginneq
- suliamik naammassinnissinnaaqqulluta piginnaasaqarneq

- suliamik ingerlatsinitsinni peqqissaarussineq aamma suliassaqarfimmi suliassamut malittasatut najoqqutassanik eqquutsitsineq

Tamakkua qularnaarsinnaaqullugit maleruagassat ataatsimut katersukkat annertuut, ilaatigut aqutsisunut attuumassuteqarnermut aalajangersakkanik imallit, suliassat killiligaanerannik, kukkunerisiusutut ikiuuffigisinnaasavut, ilinniarsimanitsinnut ilinniaqqissimanitsinnullu piumasaqaatit, soorluttaaq inuttut nammineq aningaasaqarnitsinnut piumasaqaatinut tunngassuteqarput.

Revisortilsynet-imit (Kukkunerisiusunik nakkutilliisoqarfik) nakkutilliiffigineqartarpugut – aamma suliffeqarfitsinni pitsaassutsimik qulakkeerinnineq annertoq pilersissimavarput, taanna qulakkeerrinnissutaavoq uagut tamatta inatsisinik suliassaqarfitsinnilu malittasatut najoqqutassanik eqquutsitsinitsinnut.

Oqaatiginnissinnaatitaaneq – Whistleblowerimik aqqissuussaq

Uagut suliffeqarfitsinni oqaatiginnissinnaatitaanermik aqqissuussaq - Deloitte Speak Up –Deloitte-temi partnerip imaluunniit sulisut allatulluunniit soqutigisallip Deloittemut attuumassuteqartup ileqqorissaannginnermik, inatsisinik unioqquitsinermik imaluunniit illersorneqarsinnaanngitsumik pissusilersomerata nalunaarutiginnissutigineranut atorineqarsinnaavoq.

Kina nalunaarutiginnissinnaava?

Deloitte-temi partnerit aamma sulisut saniatigut inuit allat Deloittemut attuumassutillit oqaatiginnissinnaatitaanermik aqqissuussamut nalunaarutiginnissinnaatitaapput, assersuutigalugu sullitat, pisini-artarfiit, siunnersortit suleqatigisallu allat.

Suna nalunaarutiginnissutigineqarsinnaava?

Pissutsit oqaatiginnissinnaatitaanermik aqqissuussarput aqutugalugu nalunaarutiginnissutigineqarsinnaasut assersuutigalugu tassaasinnaapput:

- aningaasatigut pinerluttuliorneq pillugit paasissutissat soorlu allap pianik paarititanik peqquserluuteqarneq, akiliilluni peqquserlutsitsineq, peqquserlunneq aamma peqquserlulluni allagaasiorneq
- peqquserlulluni iluanaarniarnermik pasitsaassaqarneq
- inatsisinik, maleruagassanik imaluunniit suliassaqarfimmi suliassanut malittarisassanik najoqqutanik naammassinninnginneq
- naapertuutinngitsumik aamma ileqqorissaanngitsumik suliaqarneq uretfærdig
- suliffeqarfimmi assigiinngisitsineq, uumisaarineq imaluunniit persuttaaneq

Takuuk www.Deloitte.dk

Kukkunerisiusut nalunaarutaata aqqissuunneqarnera

Kukkunerisiusut nalunaarutaat immikkoortunik tulliuuttunik imaqqarpoq:

2. Naatsorsuutini kukkuniuineq
3. Kukkuuniuini ingerlanneqartumit inerniliussat
4. Aningaasaqarnermik kukkuniuineq
5. Inatsisit atuutinneqarnerannik kukkuniuineq
6. Paasissutissat allat
7. Atsiornerit

2. Ukiumoortumik naatsorsuutit kukkунersiukkat

Immikkoortumi matumani ukiumoortumik naatsorsuutit kukkунersiukkavut allaaserineqarput

Aqutsisut ukiumoortumik nalunaarummik saqqummiussipput, tassani 2020-mi ingerlatsinermi aningaasaqarnermut kingunerusut ersipput.

Ukiumoortumik nalunaarutip imarai immikkoortoq aqutsisut nalunaarutaannut tunngasoq aamma ukiumoortumik naatsorsuutit pillugit immikkoortoq.

Aqutsisut nalunaarutaat uagut kukkунersiuiuitsinnut ilaanngillat kisianni aqutsisut nalunaarutaat uagut misissorparput nakkutilliiffigalugulu, paasissutissat aqutsisut nalunaarutaanniittut ukiumoortumik naatsorsuutini ersersinneqarnerat.

Ukiumoortumik naatsorsuutit uagut kukkунersiuiuitsinni ilaapput – aamma kisitsisinik pingaarnernik tulliuuttunik saqqummiussipput:

	2020 t.kr.	2019 t.kr.
Angusat	-152.875	-5.022
Pigisat	3.300.003	3.068.354
Nammineq aningaasaatit	1.602.488	1.371.162

- assigaa amigartoorutit

3. Kukkuersiuermit ingerlanneqartumit inerniussaq

Immikkoortumi matumani kukkuersiuermit ingerlanneqartumit inerniussavut pingaernerit eqikkassavagut.

3.1. Kukkuersiuisut uppersaanerat

Kukkuersiueq ingerlanneqartoq tunngavigalugu ukiumoortumik naatsorsuutit nangaassuteqar-nata, erseqqissaateqarnata imaluunniit isorinninnermik oqaaseqaasertalernagit uppersaaser-pavut.

Kukkuersiuisut uppersaanerat ukiumoortumik nalunaarummi quppernerit 11.-miippoq.

3.2. Kukkuersiuisut oqaaseqaataat

Uagut kukkuersiuisutut oqaaseqaammik saqqummiussisarpugut pissutsit ima pingaaruteqar-tigippata aamma/imaluunniit ima tunngavissaqartigippata, pissutsinik ingerlatsisut passussinerat politikikkut aalajangiiffiqineqartariaqarnera naapertuuttutut isigigaangatsigu.

Taamaattumik Kukkuersiuisut oqaaseqaataat ingerlatsisunit immikkoortillugit akineqarnissaat naatsorsuutigineqartarpoq, kingorna oqaaseqaat soorluttaaq ingerlatsisut akisussuteqaataat aamma iliuusissatut pilersaarut politikikkut akuerineqartussatut saqqummiunneqassaaq.

Ukiumoortumik kukkuersiuermi malittarineqartarpoq ingerlatsisut iliuusissatut pilersaarutaat pis-sutsimut iluarsinersoq imaluunniit pissutsip ikiorserneqarnissaanut suli ukkassisoqarnissaanik pisariaqartitsisoqarnersoq.

3.2.1. Ukiumoortumik kukkuersiuermit Kukkuersiuisut oqaaseqaataat

Ukiumoortumik kukkuersiueq Kukkuersiuisut oqaaseqaateqarnissaanut tunngavissinngilaq, taamaallaat immikkoortuni tulluuttuni innersuussutinik ataasiakkaanik saqqummiussisoqarpoq.

3.2.2. Ukiut siuliini Kukkuersiuisut oqaaseqaataannik malitseqartitsineq

Ukiut siuliini Kukkuersiuisut oqaaseqaatinik saqqummiussaqaanngillat.

4. Aningaasaqarnermik kukkuner- nersiueq

**Aningaasaqarnermik kukkuner-
siuinerup imaraa, ukiup ingerlanerani anin-
gaasanik nuussisarnerit ukiumoortumik naatsorsuutini kukkuner-
nik amigaatinillu pingaarutilinnik ersiuteqannginnerisa nakkutilliffigineqarnera.**

4.1. Aallaqqaasiut

Kukkuner-
siueq ingerlanneqarpoq nunatsinni kukkuner-
siuisoqar-
neq pillugu inatsit kiisalu nunani
tamalaani aningaasaqarnermik kukkuner-
siuiner-
mi malitassat naapertorlugit.

Suliffeqarfiup ukiumoortumik naatsorsuutai suliarineqarput Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaasa nammieertitat naatsorsuusiortarnerat pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 24, 22 december 2017 naapertorlugu. Nalunaarummi aalajangersarneqarpoq, ukiumoortumik nalunaarut saqqummiunneqassasoq Kalaallit Nunaanni ukiumoortumik nalunaarusiortarneq pillugu peqqussut qaqugukkulluunniit atuuttoq naapertorlugu, inuiaqatigiit isiginiarlugit suliffeqarfik Namminersorlutik Oqartussat pigisaattut ingerlanneqartuunerata kingunerisaanik nikingassutit atorlugit ukiumoortumik nalunaarusiortassaaq.

4.2. Aarlerinaatinik naliliineq

Kukkuner-
siueq ingerlanneqassaaq uagutsinnit kukkuner-
siuinissamut periusissiaq suliarineqarsi-
masoq naapertorlugu. Kuk-
kuner-
siuinissamut periusissiakkut qulakkeerneqassaaq aningaasaqar-
nermi allaffissornermilu suliassaqarfiit pingaarnerpaat aamma aarlerinaateqarnerusut, ukiumoortumik naatsorsuutininut sunniuteqarsinnaasut kukkuner-
siuiner-
mi salliutinneqarnissaat.

Suliffeqarfimmi aqutsisunik oqaloqateqartarnerput aamma suliffeqarfiup suliaanik tassanilu pissutsinik ilisimasaqarnerput tunngavigalugit, 2020-mut kukkuner-
siuiner-
mik pilersaarusiornermut aamma kukkuner-
siuiner-
mi atasumik, ukiumut naatsorsuutini kukkuner-
nut amigaataasinnaasutullu aarleri-
naateqarsorisavut imaattut saqqummiuppavut:

Kukkuner-
siuiner-
mi aarlerinaateqarsorisinnaasat tulliuuttut aallaavigineqartut:

Suliassaqarfiit malunnaatilinnik aarlerinaatillit
1. Aqutsisut nakkutillii- nermik (malitassatut atuuttoq) tunullius- sinerat
2. Isertitanik naatsorsuiner- ni peqquserluttoqarsinnaaner- anut aarlerinaatit (isertitat aaqqissuussaangitsut)

3. Sanaartukkatigut pigisat naammanngitsumik nalikilliliivigineqarnerannik pissuteqartumik sanaartukkatigut pigisat kukkusumik naleqartinneqarnerat
Suliassa qarfiit annertuumik aarlerinaatillit
4. Kaaviiartitani kukkunerit, sarfamik atuinerup atuarnerani attavilunermik pissuteqartut
5. Aningaasartuutini kukkunerit, ukiumut naatsorsuuseriffiusumut kukkusumut naatsorsuineq pissutigalugu
6. Sulianut ingerlasunut/pisussaaffiulersinnaasunut illuartitani amigaatit
7. Ukiumoortumik naatsorsuutit ilusissaannut naammassinninnermi amigaatit

Suliassa qarfinni taakkunani aarlerinaatit taaneqartut qulaarniarlugit kukkunerisuiusutut iliuitsinik siunnerfilinnik arlalinnik ingerlatsisoqarpoq.

Pissutsini arlalinni kukkuluttorfiusinnaasuni allani, taakkunani kukkusoqarsinnaaneranut amigaateqartoqarsinnaanerannullu aarlerinaatit appasissutut nalilikkani, kukkunerisuiusutut iliuitsit annikinerit suliarineqarput.

Suliassa qarfinni uagut aarlerinartoqarsinnaanerannik naliliinerput aallaavigalugu iliuseqarfigisatta ersersippaat, aarlerinartoqarsinnaanerannik naliliinermit iliuseqarfigisat saniatigut kukkunernik malunnaatilinnik ingerlatsisoqarsinnaaneranut aarlerinartoqanngitsaq.

4.3. Nakkutilliinermik ingerlatsineq aamma kukkunerisuiinnermi periusissamik toqqaaneq

Nakkutilliinermik ingerlatsineq ajunngitsumik atuuttoq ukiumoortumik naatsorsuutini kukkunernut aamma amigaatinut soorluttaaq peqquserlunnernut, suliffeqarfiup pigisaanik pisinnaatitaagani peersinernut imaluunniit atonerluinernut kiisalu naatsorsuutini ukapaatitsinernut illersuutissaavoq pitsaanerpaaq.

Ingerlatsinermut pisinnaalluartumut aarlerinaatinik qulaarsinnaaneq aamma nakkutilliissutitut iliuitsinik ilusilersuinnermi arajutsiniagaqanngitsuunermik aqqqissuussaasumillu periuseqarluni suliat, pingaaruteqarluinnarput.

Uagut kukkunerisuiunitsinni aallaavigineqartarpoq, suliffeqarfiup naatsorsuutitut tunngavissamini kukkunernik amigaatinillu pingaarutilinnik pinngitsoortitsiniarluni nakkutilliissutitut nammineq ilusilersorsimasaanik naliliineq misileraanerlu.

Suliffeqarfik nammineq nakkutilliinermik pisinnaalluartumik ingerlatsisarpaa, taava uagut kukkunerisuiunita annersaa nakkutilliinernit taakkunanit tunngaveqassaaq, taamaaliornerlu inissitikkannik ataasiakkaanit misissugassannik tiguisarluni misileraanermit pitsaanerujussuavoq.

4.3.1. Suleriaatsit aamma nammineq nakkutilliinerit

2020-mut kukkunerisiuinerimik pilersaarusiornitsinni aamma misissugassanik tigusiffigisassatut toqqaanitsinni suliaasaqarfiit toqqakkat naliliiffigaavut, taamaaliornikkut suliaasaqarfiit pingaarutilit akuttoqatigiiaammik misissuiffigineqartarnerannik ingerlatsisinnaajumalluta.

Nakkutilliinerimik nalilerneqartarput:

- nammineq nakkutilliinerit qulakkeerinnippot nuussinerit akuerisaasut tamakkiisumik, eqqortumik piffissaatillugulu suliarineqartarnerannut
- nammineq nakkutilliinerit kukkunerit pisarnerannik pinngitsoortitsippot – imaluunniit kukkunerit pisimatillugit taakkua paasineqarput iluarsineqarnerallu qulakkeerneqarlutik
- paasissutissanik passussineq nakkutilliinerni suliarineqartuni uppersaatissaqarpoq

Allaffissornermik ingerlatsinerimik IT-mik isumannaallissaanermik nalinginnaasumik nakkutilliinitta saniatigut suliaasaqarfinni tulluuttuni ingerlatseriaatsit misissorpavut:

Ingerlatat
Naatsorsuutitik saqqummiussineq
Kaaviiartitat/akilgassallit
Nioqqutissat uninngasuutit/nioqqutissat atukkat
Kaaviiartitat/akilgassaqarfiit
Sulisoqarnermut aningaasartuutit/akissarsianut tunngasut akiitsutut inissitsikkat
Sanaartornermik suliat
Tigoriaannaat
Nammineq aningaasaatit

Taakkununga nakkutilliinerit attuumassuteqartut toqqissisimanartuunerat aamma eqquutinneqarnerat tamakkiisumik naliliiffigaarput, aamma misissuinerimik pingaarutilinnik ingerlatsiffigineqarnissaannut tunngavissarsinngilagut.

Suliffeqarfimmi naatsorsuuserineq ima aqqissuunneqarsimavoq, ukiumoortumik nalunaarummik saqqummiussinerimut tunngavissaqartutut taamatutaaq paasissutissat aningaasanut tunngasut al-lat taamatut, aamma uagut naliliivugut Nukissiorfiit nakkutilliinerit aqqissuussanik naammattunik

pilersitsisimasoq isertitat aamma aningaasartuutit kiisalu pigisat pisussaaffiillu tamarmik eqqortumik nalunaarsorneqarnissaannut qulakkeerinnissutaasunik.

4.3.2. Kukkuersiuinermi periusissaq

Misissuinerit ingerlanneqartut tunngavigalugit kukkuersiuinermi periusissaq tulliuuttoq pilersaarusi-orparput.

Kukkuersiorneqartoq	Systemi ator-neqartoq	Nakkutilliinermik tunngaveqartumik kukkuersiuinermi periusissaq	Imarisaasut tunngavigalugit kukkuersiui-nermi periusis-saq
Kaaviiartitat	Kamstrup/Xellent	X	(X)
Aningaasartuutit	Xellent	X	(X)
Sulisoqarnermut aningaasartuutit	Lessor		X
Sanaartornermik suliat	Xellent		X
Suliassa qarfiit kukkuersiorneqartussat allat	Xellent		X

4.3.2.1. Nakkutilliinernik misileraaneq

Nakkutilliinernik misileraaneq amerlanertigut tassaasarpoo kukkuersiuinermi periuseq pitsaaner-paaq, nakkutilliinerup ingerlalluurtup nuussinerit nakkutilliinermut ilaasut tamaasa pitsaassusiannik qulakkeerinnittarnera pissutigalugu. Nakkutilliinermik misileraanerup saniatigut periarfissaq alla tas-saavoq misissugassatut tigusatut toqqakkanik aallaaveqartoq nuussinernik ataasiakkaanik misiler-aanerusoq.

Nakkutilliinerit pingaarnertit tulliuuttut suussusersivagut misilerarlugillu:

Aarleri-naat nr.	Nakkutillineq	D&I	O&E
OIK	Missingersuutininik malitseqartitsineq	Aap	ET
OIK	Qaammatit pingasukkuutaarlugit nalunaarutiginninneq	Aap	ET
OIK	Naalakkersuisoqarfimmik ataatsimeeqateqartuarterneq	Aap	ET

2+4	Uuttuutunik uninngasuutigineqartunik kisitsineq	Aap	Pitsak
4	Nalinginnaasumik atukkanit nikingassutit nalunaar-sorneqarnerannik misissuineq	Aap	Pitsak
4	Uuttuutit atuarneqanngitsut misissuiffigineqarnerat	Aap	Pitsak
5	Pisiniartarfinit akiligassiissutit naatsorsuuserinermik ingerlatsif-figinnginnerini akilerneqannginnerinilu misissorneqarnerat	Aap	Pitsak

OIK: Nammineq nakkutillineq tamakkiisoq

D&I: Nakkutillinerup ilusilersorneqarneranik atuutsinneqarneranillu misileraaneq

Aap: Nakkutillineq ilusilersugaavoq atuutsinneqarlunilu

Nakkutillinerup nakkutillinerata pitsaassusianik misileraaneq

ET: Misilerarneqanngilaq

Pitsak: Nakkutillineq ukioq kaajallallugu pitsaasimavoq

Suliffeqarfimmi paasissutissat pitsaassusiisa qulakkeerniarneqarneranut aarlerinaatinik ilisimaarinilluni aqutsineq sulii atugaanngilaq.

Taamaakkaluartoq taaneqareersutut uagut naliliivugut, suliffeqarfimmi pitsaassutsimik qulakkeerininneq illersorneqarsinnaasoq pilersinneqarsimavoq.

Innersuussutit

Suliffeqarfiup tunngaviumik akisussaaffigaa ukiumoortumik nalunaarut inatsisit atuuttut naapertorlugit suliarineqarnera.

Taamaattumik uagut innersuussutigaarput nammineq nakkutillinerup pitsanngorsaatigisinaagaa, ukiumoortumik nalunaarut naatsorsuuserinermik nalunaarummik aamma qaquguk-kulluunniit ukiumoortumik naatsorsuutit pillugit inatsisinik atuuttunik eqquutitsinera.

Nakkutillinerup qulakkeertariaqarpaa ilusissamut soorluttaaq imarisassamut piumasaqaatit eqquutinneqarnerat, ilanngullugu naatsorsuuserinerup atorneqartup ataqatigiissuunera. Nakkutillineq uppersaatissaqartariaqarpoq.

Aammattaaq uagut naliliivugut nammineq nakkutillineq suliffeqarfiup sanaartukkatigut pigisaasa nalikillilernerneqarnerannut misilerarneqarnerannullu tunngasoq pitsanngorsartariaqartoq, taamaalil-luni suliffeqarfimmi naatsorsuutit suliaqarsimasumit allaasumit naatsorsuutit misissorneqarlutik unammillerneqartaleqqullugit – aamma nakkutillineq taanna uppersarneqartassaaq.

4.3.3. IT-mik isumannaallisaaneq nalinginnaasoq

IT-mik nakkutilliinerit nalinginnaasut tassaapput nakkutilliissutit aqutsisunit pilersinneqarsimasut suliffeqarfimmi IT atorlugu sulianik ingerlatsivinni pingaarnerusuni atorneqartut, IT-mik atugaqarneq pitsaasumik nakkutigineqartoq isumannaatsorlu siunertaasinnaaqqullugu, aamma taamaattumik suleriaatsit IT-mik tunngaveqartut paasissutissartaasa uppernassuseqarnerannut tapertaasut.

Nukissiorfiit kukkunersiorneqarnerannut atasmik IT-mik nakkutilliissutit nalinginnaasut toqqakkat ilusilersorneqarnerat aamma atuutsinneqarnerat naliliiffigaarput, taakkua ukiumoortumik nalunaarummik saqqummiussinermut naapertuuttut nalilikkavut, kukkunernik pingaarutilinnik eqqortumilli aamma inatsisitigut piumasaqaataasut naapertorlugit saqqummiussinissamut naammassinnittut. Nakkutilliissutit nakkutilliinermik ingerlatsinerisa pitsaassusiat misilerangilarput.

Kukkunersiuinerup ataatsimoortup ilaatigut tunngavigisarpaa suliffeqarfimmi nammineq nakkutilliinerit naapertuuttut atugaasut, ilanngullugit assaannarmik nakkutilliinerit aamma atuisunut aqutsisutit suliffeqarfimmi atorneqartut nammineq isumagisumik nakkutilliinerisa nakkutilliiffiqineqarnerat.

IT-mik nakkutilliissutit nalinginnaasut misissorneqarneranni atuisunut aaqjissuussani ataasiakkaani nakkutilliinerup- aamma isumannaallisaanerup pitsaassusiat nalilernerangillat, tassunga ilanngullugit allaffissornermik ingerlatsinermi ingerlatseriaatsini aamma atuisunut aaqjissuussani ingerlatsinermik sulianik suliaqarsinnaanermut isissutinik nammineq isumagisumik nakkutilliissutit. Aammattaaq oqaatigineqassaaq nakkutilliissutit pitsaassusiannik uppernarsaanissamik siunertaqarluni kukkunersiuinermik ingerlatsisoqangimmat.

Uagut misissuinerput tunngavigalugu naliliivugut Nukissiorfiit-ni IT-mik nakkutilliissutit nalinginnaasut toqqakkat sutigut tamatigut naapertuuttumik ilusilersorneqarsimmata atuutsinneqartullu.

Innersuussutit

Innersuussutigaarput Nukissiorfiit Xellent-imik misissuilluni suliaminik nangitsissasoq, aaqjissuussap ilusilersorneqarnera atuuffinnik immikkoortitsinermik toqqissisimanartumik periarfissamut tapertaanersoq erseqqissaqullugu. Xellent-imi allannguutaasinnaasunik saqqummiussisoqassappat atuuffinnik/pisinnaatitsissutinik inuttalersuinermut allannguutissanik kinguneqarsinnaasunik, misissuineq taanna aammaaqittariaqarpoq.

Aammattaaq innersuussutigaarput qulaani misissuineq aallaavigalugu atuuffiit/pisinnaatitsissutit assigiinngitsut suut atuuffinnik immikkoortitsinissamut aaqqiagiinngissutitaqarsinnaasut nalunaarsorneqaaqqullugit, aamma taamaattumik atuuffinnik/pisinnaatitsissutinik taakkuninnga tunineqartussaangitsut nalunaarsorneqarneranik suliaqartoqaqqullugu - atuuffinnik/pisinnaatitsissutinik immikkut akuersisummik tunniussisoqangippat aamma taamaattumik nakkutilliinermik tapiliussamik ingerlatsisoqarluni (assersuutigalugu isissummik atorluni iserneq aamma nakkutilliineq).

Paasivarput Xellent-imi aamma Lessor-imi atuisut aamma atuisut isersinnaanerat aaqjissuussaasumik piffissakkuutaartumillu nalileqqinneqarneq ajortut. Pisinnaatitsissutit tunniussanik piffissakkuutaartumik nalileqqittarnerup amigaataasup imaluunniit naammanngitsup aarlerinaatigaa, atuisut pisinnaatitsissutaasa piffissamut naleqqukunnaanerat aamma taakkua suliaannut piumasaqaatinik naammassinninnaanginnerat. Taamaattumik innersuussutigaarput

aaqqissuussanut sulianillu ingerlatsivinnut piffissakkuutaartumik uppersakkamillu nalilleeqqinermik ingerlatsisoqartassasoq.

Aaqqissuussanut sulianillu ingerlatsivinnut tamanut atuisunik akuersissuteqartarnermik periuseq pitsanngorsarneqartariaqarpoq, taamaaliornikkut atuisunik pilersitsineq aamma pisinnaatitsisutininik agguaassineq pisortatigoortunngoqqullugit.

4.3.4. Aqutsisut nakkutilliinernik tunulliusserannut aarlerinaat

Aqutsisut nakkutilliinernik tunulliusserat kukkunerisuisut ileqqussaat 240 naapertorlugu tamatigut aarlerinaataavoq malunnaatilik.

Kukkunerisuisutut iliuutsinik ingerlatsivugut aqutsisut nakkutilliinernik tunulliusserinnaanerannut ersiutaasinnaasut suussusersiniarlugit. Immikkoortumi matumani allaaseraavut iliuuserisat aamma suliassaqrarfiit pingaarutillugit misissorsimasavut.

Aqutsisut nalinginnaasumik ima atorfeqartinneqartarput taassumunga peqquserluutinik ingerlatsinnaaneq periarfissaalluni, aqutsisut naatsorsuutininut atortussanik uukapaatitsisinnaagamik nakkutilliinernik tunulliusserinikkut, taakkuninnga pitsaasumik ingerlasorinaraluartunik.

Aqutsisoqatigiinnik allanillu tamanna pillugu oqaluuserinnippugut. Naatsorsuutinik naliliinerni missiliuussinernilu kiffaangissuseqarnerup amigaataasinnaanera eqqarsaatersuutigaarput, ilanngullugu naatsorsuutinik missiliuussinernik pingaarutilinnik misissuivugut assersuutigalugu sanaartukkatut pigisat nalingannik inissiinernik misiliinerit, sulinnigiffeqarnerisuiutissatut pisussaaffinnik naatsorsuinerit, eqqartuussivinni suliassat kingunerisinnaasaannik suliqaarneq aamma aningaasartuutit piffisalersugaanerat.

Ukiuoorumik naatsorsuutit naammassineqarnerannut- aamma nalunaarutiginninnermut periutsit nammineq nakkutilliiffiqeqarnerat naliliiffigaavut. Taakkua saniatigut inissitsikkat aamma nuussinerit annertuut nalinginnaanngitsut misilerarpavut.

Aarlerinaatinik naaperiaaniarluta ullup oqimaaqatigiissitsiffiup aamma naatsorsuutit naammassinneqarfissaasa nalaani inissitsikkanik misiliivugut, misilittakkanit ilisimagatsigu, nakkutilliinernik tunulliusserisoqarnissaanut aarlerinaatit piffissami tassani ilimanaateqarnerusartut.

Nuussinernik annertuunik nalinginnaanngitsunik paasisaqanngilagut.

Aqutsisut nakkutilliinernik tunulliusserannit ukiumut nalunaarummi kukkunerinik amigaatinillu suussusersisaqanngilagut.

4.3.5. Peqquserluttoqarsinnaanerannut aarlerinaatit

Uagut kukkunerisuiunitsinnik pilersaarusionerinnut atasumik suliffeqarfimmi aqutsisunut apeqqutigaarput, taakkua peqquserluttoqarsinnaanerannut aarlerinaatit pillugit naliliinerat.

Aqutsisut uagutsinnut ilisimatitsippot, aqutsisut naliliinerat naapertorlugu peqquserluuteqarnissamut aarlerinaatit annertuallaanngitsut, aamma suliffeqarfimmi nakkutilliinermik suliassaqrarfik pitsaasusoq, ukiumoorumik naatsorsuutini annertuumik kukkusumik paasisutissiinnissamut aarlerinaammik qulaarsisinnaallutik, tassunga ilanngullugit naatsorsuutini uukapaatitsinerup imaluunniit suliffeqarfiup pigisaanik atornerluinerup kinguneranik paasisutissanik kukkusunik qulaarsisinnaappot.

Aqutsisut uagutsinnut ilisimatitsipput, suliffeqarfik upernaakkut 2021-mi akiligassatut peqquserluutiniq aqquusaagaqarsimasoq (avataanit akiligassatut nassiussat ilumuunngitsut), taakkua unitsin-neqannginnerminni suliffeqarfimmut 500.000 kr.-it missaannik naleqarput.

Aqutsisut peqquserluutiniq allanik ilisimasaqanngillat imaluunniit peqquserluttoqarsimasinnaanera pillugu misissuinerinik allanik ingerlasoqarneranik ilisimasaqanngillat, taaneqartup saniatigut.

Oqaatigissavarput, kukkunersiuinitta nalaani peqquserluttoqarsimanera pissutigalugu ukiumoortumik naatsorsuutini kukkunernik naammattuugaqannginnatta.

4.4. Aningaasaqarnermik kukkunersiuinermi immikkoortut pingaarutillit

Kukkunersiuinermi atasumik immikkoortut pingaarutillit tulluuttut pillugit suliffeqarfimmi oqaloqatiginnippugut:

4.4.1. Sanaartukkat nalinginik inissiineq

2018-imi innaallagissamut, imermut aamma kiassarnermut akigitat Kalaallit Nunaat tamakkerlugu assigiilersillugit inissinneqarput. Akigitat ulloq 31.12.2017 akigititanut appasinnerpaanut inissinneqarput. Aaqqissuusseqqinneq Nukissiorfiit isertitaanik 150 mio. kr.-it missaannik ikinnerulersitsivoq.

Taakkununga taartasiatut Nukissiorfiit ukiumut 75 mio. kr.-it missaannik pissarsivoq.

Saniatigut pigisat ilaasa piffissaq atuuffiginnaasaat naliiffigineqaqqipput.

Taamaakkaluartuq aaqqissuusseqqinnerup nassataanik isertitat ingerlatsinermi aningaasartuutitut aamma nalikilliliinernut matussusiisinnajunnaarput. Taamaattumik naatsorsuuserinermut malittarisassat naapertorlugit sanaartukkatigut pigisanik nalikilliliisoqassaaq imaalillugit; nalikilliliinerit kingorna nali sinneruttoq isertitat iluanni pilersinneqarsinnaassaaq.

2018 aamma 2019-imi Nukissiorfiit aallaavigaat, nalikilliliinissamut pisariaqartitsinerup naatsorsorneqaqqissinnaanera aatsaat pisinnaasoq angusat kaaviiartitanit 0-imit 2,5 procentinit qaffasinerusumik nikingassuteqarpata.

Suliffeqarfimmit tamanna 2020-mi aammaarluni naliliiffigineqarpoq, taamaattumik 2020-mi aamma siunissami ukiumoortumik nalikilliliinissamit pisariaqartitsineq naatsorsorneqaqqittassaaq.

2020-mi nalikilliliinermut misiliutip ersersippaa ilanngaatisat ilanngaatigereerlugit 177.976 t.kr.

Tamanna naatsorsuutitut imannak sunniuteqassaaq:

Nalikilliliinerit naatsorsuuserinermik aningaasartuutitut ingerlatsiffigineqartut -206.225 t.kr.

Namineq aningaasatigut siornatigut nalikilliliisanit utertitsineq 384.201 t.kr.

2020-mi nalinik nalileeqqinnerup katinnera

(sanaartukkatigut pigisat naliisa qaffariaataat) 177.976 t.kr.

Nalikilliliinerit aningaasartuutit naatsorsuuserinermik ingerlatsiffigineqartut 2018 – 2020-mi sanaartukkatigut pigisat pissarsiarineqartut nalikillineqarneraat, siornatigut periuseq najoqqutaralugu 2020 sioqqullugu nalikilliliinerimik misileraanermik ingerlatsiffiusimangillat.

Siusinnerusukkut nammineq aningaasaatini nalikilliliinerit suliarineqarsimasut utertinneqarnerisa ersiutigaat, sanaartukkani ataasiakkaani aningaasaqarnerup pitsannguuteqarnera, ilaatigut sanaartukkani Qaqortumut aamma Narsamut pilersuisuni naatsorsueriaatsip allanngortinneqarneranit pisuteqartoq.

Siusinnerusukkut nammineq aningaasaatini nalikilliliinerit suliarineqarsimasunit utertitsineq pigisat pigiunnaarneqarsimasunut tunngassuteqartuni ersiutigaat, sanaartukkatut pigisat Nukissiorfiit-nit atorunnaarneqarsimasut aamma siornatigut nalikilliliiffigineqarsimanerat.

4.4.1.1. Naatsorsueriaaseq

Nalikilliliinissamut pisariaqartitsinermik naatsorsueriaaseq inoqarfinnit inoqarfinnut suliarineqarpoq innaallagiaq, imeq aamma kiassarneq eqqarsaatigalugit.

Nalikilliliinissamut pisariaqartitsineq naatsorsorneqarpoq, tulliuuttut assigiingissutaattut

1. naatsorsugaq, immikkoortortamik ataatsimik tuniniaanermi akigititassatut uuttussaq taartiasanin 66 mio.kr.-init (2020) pissamut assingusumik taperlugu
2. aningaasartuutit immikkoortumut ataatsimut naatsorsorlugit nalikilliliinerit ilanngullugit

Naatsorsuinerit ersersippagit nalikilliliinerit tuniniaanermi akiusup iluani pilersinneqarsinnaanngitsut, taava sanaartukkatut pigisat allanut missiliuussineq tunngavigalugu nalikilliliivigineqassapput ima qaffasissuseqalerlutik, nalikilliliinerit sinneruttumik naliusumit matussuserneqarsinnaassallutik.

Naatsorsueriaaseq ukiumoortumik naatsorsuutini immikkoortumi naatsorsuuserinermi periuseq atorineqartup ataani allaaserineqarpoq.

Nalikilliliinissamut pisariaqartitsineq aallaaviatigut naatsorsorneqassaaq; siunissami aningaasat kaaviiartitat maannakkumut kaaviiartitat nalingannut naleqartillugit sanaartukkatigut pigisat sinneruttumik nalingannik sanilliullugit. Naatsorsueriaaseq taanna atorlugu suliffeqarfimmi namminermi erniatut atuuttoq naatsorsuutinut ilanngunneqassaaq – erniaq taanna amerlasuutigut avataani aningaasaateqarfiit ernialiuttagaannut assingusarpoq.

Periaatsip Nukissiorfiit-nit atorineqartup allaanerussutigaa, nalikilliliinissamut pisariaqartitsineq naatsorsorneqartarmat isertitat aamma aningaasartuutit katinnerat pinnagu, assigiimmik akeqartitsinermi aallaaveqartumik.

Periaatsip ilanngullugu allaanerussutigaa, aningaasat nalikilliarernerat/erniat ilanngunneqartannginnerat.

Periaatsikkut akigititanik ingerlaavartumik qaffaasoqarsinnaanera periarfissaqartinneqarpoq, taamaaliornermi minnerpaamik aningaasat nalikilliarernerat minnerpaaffiussalluni. Periarfissaq taanna atorineqanngippat, taava nalikilliliinissamut periarfissaq – qanorluunniit naatsorsukkanit tamatigut qaffasinnerussaaq.

Innersuussut

Innersuussutigaarput 2021-mi naatsorsuinertut periarfissamik allamik ingerlatsisoqaqqullugu, aningaasanik kaaviiartitanik tunngaveqartumik, periaatsip taamaattup periaatsimit ator-neqartumit assingusumik nalikilliliinermik pisariaqartitsineq pillugu inerneqassanersoq paasinialugu taanna misilinneqarsinnaaqqullugu.

Aammattaaq malugineqarpoq nalikilliliinerit taamaallaat illuutinik aamma pilersuineramik atortunik, ruujorit ilanngullugit tunngaveqartumik suliarineqarnerat, pigisat taakkua sanaartukkat pigisanit amerlanerpaajummata.

4.4.1.2. Sanaartukkat suliarineqartut

Sanaartukkat suliarineqartut ulloq 31.12.2020, 130 mio.kr.-it missaannik naleqarput. Taakkua nalikilliliinissamat pisariaqartitsineramik misiliinermut aatsaat ilanngunneqassapput sanaartukkat ator-neqalerpata aamma sanaartukkat katillugu nalinga ilisimaneqalerpat.

Sanaartukkat taakkua ilaat inoqarfinni suliarineqassapput, nalikilliliinermik misiliinermi ilimanarluinarluni pigisat nalikillineqarnissaanut pisariaqartitsisoqassanera.

Innersuussut

Siunissaq eqqarsaatigalugu ilutsimik pilersitsisoqarnissaa eqqarsaatigineqartariaqarpoq, sanaartukkat suliarineqartut nalingisa ingerlaavartumik nalilerneqartarnerannik annerusumik qulakkeerinnissutaasinnaasumik.

4.4.2. Kaaviiartitat

Innaallagissamik, imermik kiassarnermillu tunisaqarnermit isertitat Kamstrup-systemet aqutigalugu digitaliusumik atuaanermi tunngaveqarput.

Taamak aqqissuussinikkut uuttuutit piffissaq eqqorlugu aallartinneqarnerat unitsinneqarnerallu tunngavigineqarpoq – uuttuutillu aallartinneqartut paasissutissanik uppernassusilinnik "katersiffinnut" nassiuissuisarput, tassannga paasissutissat Kamstrup-systemimut ingerlateqqinneqarlutik.

Ingerlatseriaatsimi tassani nakkutilliissutit arlallit ilaapput uuttuutinit paasissutissat takkutinngitsoortillugit kingusinnerusukkat ingerlatsiteqqissinnaanermut paasissutissanik katersisartut, aamma/imaluunniit nalinginnaasumik atuinermi nikingassutinik nalunaarsuisinnaasut.

Suliniut "revenue-leak" ("isertitassagaluit kuuffiat") aallartinneqarnikuvoq, tassunga siunertaavoq paasissutissat pitsaassusiannik qaffassaanissaq aamma taamaattumik isertitassanut akiligassiinissamat tunngavissaqarneq.

Suliffeqarfimmi sulii aqqissuussamik pilersitsisoqarsimangilaq inoqarfinni tamani nungujartornerup/ledninginik annaasaqarnerup naatsorsorneqarneranut atugassamik, naatsorsueriaatsimi taamaattumi pilersinneqartut annertussusiat aningaasaliiffigineranni atukkanut sanilliunneqartassagaluarput.

Taamannak naatsorsuinikkut pilersinneqartut aamma pilersinneqartut akiligassartaasa annertussusiisa akornanni ataqatigiinnerit pitsanngorsarnerannik tunngavissatut uppersaatissaannut ilu-aqqusiisoqassaaq. Saniatigut isertitassatut pissat tamarmik akileqquneqarnerannik nakkutilliinnermut aamma piffissami naatsorsuuseriffimmi eqqortumi naatsorsuuserinermik ingerlatsiffigineqarnerannut pitsanngorsaataassapput.

Innersuussutit

Innersuussutigissavarput tunisassiat annertussusiannut paasissutissanut tunngavissaq pisari-aqartoq pigineqaleqqullugu naatsorsuusioriaatsimik suliaqarneq sukateriffigineqassasoq, taamaaliornikkut siunissami periarfissaalissaaq nungujartorneq/ledninginik annaasaqarneq assi-giissarnerusumik nalunaarsorneqarsinnaanerit.

4.4.2.1. Uuttuutit kaaviiartitaasa piffissalersugaanerit

Nukissiorfiit nalunaarsuina naapertorlugu uuttuutit amerlanerpaat decemberimi atukkanut tunngatillugu aatsaat ulloq 3/1 2021 nammineq isumagisumik atuarneqarput. Tamatuma nassataanik 2021-mi januaarimi atukkat ilaat 2020-mi akiligassiissutigineqarpoq.

Aningaasat qanoq amerlatigisut eqqoqqissaartumik naatsorsorneqarsinnaanngillat, tassa taakkua kukkusumik piffissalersugaapput, kisianni ullut pingasut missaanni kaaviiartitaq ilimagineqarpat, taava kukkuneq 2,5 aamma 7,5 mio.kr.-it missaanniissangatinneqarpoq, aningaasat taakkua tassaassapput 2020-mi qaffasippallaamik kaaviiartitatut naatsorsuuseriffigineqartut.

4.5. Aqutsisut naatsorsuutininik uppersaanerat aamma ukiumoortumik naatsorsuutininik kukkunerit iluarsineqanngitsut

Kukkunersiuineq pillugu nunani tamalaani malitassat naapertorlugit ilisimatitsissutigissavarput pissutsit ukiumoortumik nalunaarummi iluarsineqarsimanngitsut suussusersisavut.

2020-mi naatsorsuutininik saqqummiussinermut atasumik, pissutsininik pingaarutilinnik paasisaqanngilagut, ukiumoortumik nalunaarummi ilanngullugit suliarineqartariaqarsimasunik.

Suliasaqarfinnik kukkunersioruminaatsunik kukkunersiuinermut atasumik ukiumoortumik naatsorsuuseriffiusumut 2020 pisortaqtigiiit naatsorsuutininik uppersaanammik uagutsinnut tunniussipput.

5. Inatsisit atuutsinneqarnerannik aamma ingerlatsinermik kukkundersiueq

Suliffeqarfiup kukkundersiorneqarnerani qitiusut ilaat tassaavoq inatsisit atuutsinneqarnerannik aamma ingerlatsinermik kukkundersiueq, taanna pisortat kukkundersiorneqartarneranni malittarisassat (SOR) naapertorlugu ingerlanneqartarpoq.

Inatsisit atuutsinneqarnerannik kukkundersiuermi inatsisit, malittarisassat nalinginnaasumik ileqqut malinneqarnerat misilerarneqartarpoq. Ingerlatsinermik kukkundersiuermi misilerarneqartarpoq ingerlatsineq aningaasaqar-nikkut isumatusaarluni ingerlanneqarsimanera.

SOR naapertorlugu malittarisassat siunertaraat, pisortat suliassaqarfiutaanni assigiinngitsuni kukkundersiuermik assigiissartumik ingerlatsisoqartarnera, aamma taamaattumik pisussaaffinnik ar-lalinnik imaqarpoq taakkua ilaatigut ingerlatsinermik kukkundersiuerup SOR 7-ip ilaatut (sulias-saqarfiit 5) aamma ilaatigut inatsisit atuutsinneqarnerannik kukkundersiuermik SOR 6 (suliassaqar-fiit 7) ingerlatsiffiusussaalluni, naapertuuttut naliikkat annertussusiat tunngavigalugit. Taakkua saniatigut eqqarsaatigineqassaaq suliassaqarfiit taakkua marluk iluanni suliassaqarfiit allat kukku-nersiorneqartussatut toqqarneqarnissaat pisariaqartinneqarnersut.

Taakkua saniatigut inatsisit naapertorlugit kukkundersiuermut tapiliunneqarsinnaapput misissuine-rit anginerit/itisiliilluni ingerlatsinermik kukkundersiuerit. Taamaattut suliffeqarfiup kukkundersiuisullu akornanni immikkut isumaqatigiissutigineqassapput.

5.1. Inatsisit tunngavigalugit ingerlatsinermik kukkundersiueq aamma inatsisit atuutsin-neqarnerannik kukkundersiueq

SOR naapertorlugu pisussaaffinnik kukkundersiueq ingerlanneqarsinnaavoq kukkundersiorneqar-tussat kaaviiartumik pilersaarusiareqarsimanerat naapertorlugu, taamaaliornikkut kukkundersiu-gassatut pisussaaffittallit ukiut 5 qaangiukkaangata misissorneqartarput. Aarlerinaatinik aamma pingaarutilinnik naliliinerput tunngavigalugu kukkundersiorneqartartussatut kaaviiartussanut pilersaarummik tulliuttumik suliaqarpugut:

SOR 6 – Inatsisit atuutsinneqarnerannik kukkundersiueq (pisussaaffik)	Kingullermik misiliif-figineqarpoq
---	------------------------------------

Neqerooruteqartitsinermit malittarisassanik aamma pisiniartarnermi politik-kinik malittarinnineq – pisiniartarnermik pilersaarusernermi	2020
Atorfinitsitsinermit inatsisinik aamma isumaqatigiissutit pillugit malittarisassanik eqquutsitsineq	2020
Tunisaqarnernik ingerlatsinermit malittarisassatut tunngavissamik eqquutsitsineq	2020
Oqartussaasut akiliutissanik akileeqqusissutaat pillugit malittarisassanik eqquutsitsineq	Pisariaqanngilaq
Tapiissutit pillugit malittarisassanik eqquutsitsineq	Pisariaqanngilaq
Nuussinernik pisinnaatitsissuteqartunut aalajangersakkanik imalinnik eqquutsitsineq	Pisariaqanngilaq
SOR 6 – Inatsisit atuutsinneqarnerannik kukkunersiuineq (suliasaqarfiit naapertuuttut allat)	
Aningaasaliissuteqarnermik malittarisassanik, attartornermi malittarisassanik il.il. eqquutsitsineq.	2020
SOR 7 – Ingerlatsinermit kukkunersiuineq	
Sulianik- aamma nukissanik aqutsineq	2020
Anguniakkanik - aamma angusanik aqutsineq	2020
Pisiniartarnermik aqutsineq	2020
Ukiuni arlalinni aningaasaliiffigisatut suliniutit missingersuutaannik aqutsineq	Ilutsimik nutaamik atuutsitsilernikkut 2021-mi ingerlanneqassanngilaq
Pisortat tapiissutit aaqquissuusaannik aqutsineq	Pisariaqanngilaq

Sammissani naapertuuttuni qulaani taaneqartuni nakkutilliinitsinnit maluginiakkavut ataani allaaserineqarput. Sammissat arlallit ataatsimoortillugit suliarineqarput, iliuuserineqartut arlallit inatsisit atuutsinneqarnerannik- aamma ingerlatsinermit kukkunersiuinerit akimorlugit imminnut qalleraammata.

5.1.1. Pisiniartarnermit ingerlatsineq + pisortat pisiniartarnerannik aqutsineq

Siunertaavoq nalilissallugu, Nukissiorfiit suleriaatsinik aamma nammineq nakkutilliinernik naleqqut-tunik aqqissuussisimanersoq, pisortat pisiniartarneranni najoqqutassanik Nukissiorfiit malinnin-neranut qulakkeerinnissutaasunik.

Nukissiorfiit suli pisiniartarnermut politikimik aamma neqerooruteqartitsinermik siunnerfimmik pilersaarusernermik suliamik ingerlatsivoq, taakkua pisiniartarnermik ingerlatsivimmi sipaarniarsinnaa-nermut tapertaassapput aamma neqerooruteqartitsinermik inatsimmik eqquutsitsillutik. Taassuma saniatigut suli sinaakutissatut isumaqatigiissutit atorneqarput amerlasuunik pisinermi sipaarutaa-sinnaasunik aamma suleqatigiinnermi iluaqutissanik pissarsisinnaajumalluni, tassunga atasumik pisiassatut qinnutini iluaqutissat atorneqartarnerat qulakkeerneqartarput, soorlu 2021-mi pilersaarut-igineqartoq pisiniartarnermik suliassa qarfiup pitsanngorsarneranik suliaq najukkani atuartitsinermik sanilerisamillu ilinniartitsinikkut nangeqqinneqassasoq.

Taamaattumik isumaqarpugut periutsit tamakkiisumik atorneqartut pisiniartarnerup illersorneqarsin-naasumik aqunneqarneranut tapertaasut, aamma paasivarput politikkit eqquutsinneqartut.

5.1.2. Akissarsianut- aamma atorfilinnut aqqissuussat

Inatsisit atuutsinneqarnerannik suliassa qarfirmi kukkunersiuiinermi siunertaavoq, akissarsiatut tun-niussani inatsisinik malittarinninnginnernik malunnaatilinnik paasineqarsimanngitsunillu (tassa kuk-kunernik malunnaatilinnik) pisoqarsimasinnaaneranut qaffasissumik pitsaassusilimmik qulaarsineq.

Saniatigut nalinerneqassaaq Nukissiorfiit suliassa qarfirmik inatsisitigut pisussaaffiit naapertorlugit ingerlatsinersut, ilanngullugu pilersaarusiukkanik iliuusissaqartarneq, taamaaliorluni qulakkeer-neqaqqullugu, akissarsiat ilaat nikerarsinnaasut akuerineqartartut aamma periutsit nalinginnaasut malinninneqartut.

Akissarsianut- aamma atorfilinnut aqqissuussanik kukkunersiuiinermi ingerlatseriaatsit tulliuuttut nakkutilliiffiqineqarput:

1. Akissarsialerissummi akissarsiassat qaffasissusissaattut nalunaarsukkat isumaqatigiissutit naa-pertorlugit akissarsiarineqartussanut malinnaatinneqartuarnerannik suliat
2. Sulisunik nutaanik atorfinitsitsineq aamma ilitserisueq, ilanngullugu atorfirmut uppersarsaa-neq, ilinniarsimaneq aamma isumaqatigiissut atorneqartoq, kiisalu atorfeqarsimanerup sivirus-susianut uppersarsaatit piginnaassutsinullu tapisiasat.
3. Akissarsianik nikerartunik allaffissornermik ingerlatsineq, ilanngullugit qaangiuttoornerit, ataasi-artamik akissaatersuutit, tapit suliamut tunngasut, akunnermusiat il.il.
4. Pisortatut oqartussaaffeqartunut nalunaarutiginninnerit kiisalu piffissaq eqqorlugu aningaasanik tunniunneqanngitsunik tunniussuineq
5. Soraartoqarnerani suliassat, ilanngullugit akissarsianik piffissaatillugu unitsitsineq kiisalu soraar-nermut tunngasunik allaffissornermik ingerlatsineq

Uagut naliliivugut ingerlatseriaatsit aqqissuussat kingunerannik akissarsianik suliassa qarfirmik al-laffissornermik ingerlatsineq illersorneqarsinnaasoq. Taassuma ataani akissarsiat allagartaannik mi-sissugassanik tiguisarluni nakkutilliinermik ingerlatsisoqartarpoq.

Naliliivugut Nukissiorfiit nalinginnaasumik suleriusinik pilersitsisimasoq akissarsiat inatsisit, isumaqatigiissutit aamma peqqussut atuuttut (suliamik ingerlatsinerpiaq) naapertorlugit ingerlatsisut.

Innersuussut

Uagut naliliivugut, pitsaassutsimik qulakkeerinnineq nukittorsarneqarsinnaasoq, sulisunut map-pini uppersarsaatit tamakkiineruppata aamma ataavarnerusumik aqutsisunit nakkutilliiffigineqar-lutik uppersarneqartarpata – assersuutigalugu sulisut pillugit sulianik nutaanik tiguisarluni misissuisoqartarpata atorfinitsinerit ilusaat aamma uppersarsaanissamut piumasaqaatit pigi-neqarnerat qulaakkeerniarlugit.

Sulianik ataasiakkaanik nakkutilliinitsinnit paasivarput, suliffimmik sungiusartunut akissarsianik tun-niussisarnermi aamma qaangiuttoornermi tapinut tunngasuni, akissarsiassat qaffasissusissaasa nalunaarsorneqarfianni akissarsiassat qaffasissusissaat nutarterneqarsimangitsut. Tamanna akis-sarsialerivimmik oqaloqatigiissutigineqarpoq, taakkua akissarsiassat qaffasissusissaasa nutarter-tarnerannik suliaqartarput. Ilisimatitsippot akissarsiassat qaffasissusissaasa nutarterneqarsi-manginnerat kukkunerusoq.

Innersuussut

Suliffeqarfik ilisimatitsivoq akissarsianik aqutsissummi akissarsiassat qaffasissusissaasa nalu-naarsorneqarfianni allannguutissat nakkutilliiffigineqartartut.

Nakkutilliineq taanna uppersarsaateqanngilaq. Innersuussutigissavarput nakkutilliineq siunissami uppersarneqartassasoq.

5.1.3. Nioqqutissanik kiffartuussinernillu tunisaqarneq (Innaalla-gissamik, imermik kiassarnermillu pilersuineq)

Tunisaqarneq pillugu inatsisit atuutsinneqarnerannik kukkuneruineq tassaavoq, tunisaqarneq pil-lugu najoqqutassat aamma akigitat politikikkut aalajangiussanut tunngasuni nikingasoorutitik pingaarutilinnik aamma paasineqanngitsoorsimasunik peqarsinnaaneranut isumannaallisaaneq qaffasissumik pitsaassusilik.

Paasivarput Nukissiorfiit tunisaqarnermi najoqqutassat politikikkut aalajangiussat naapertorlugit ingerlatsisoq, tassunga ilanngullugu akigitat inatsisitigut aalajangersakkat tunngavigalugit akiligas-siisartoq.

5.1.4. Tapiissutit pillugit malittarisassanik, attartorneq pillugu nalunaarut il.il. eqquutsitsineq

Kiffartuussinissamut isumaqatigiissutit atorlugit tapiissutinik pissarsisoqartarpoq. Taakkua tiguneqartarput assigiimmik akeqartitsinermik politikkip sunniutaanut akiliutitut aamma taamaat-tumik sanaartornermut tapiissutitut assingusumik tunniunneqartarlutik, taamaattumillu

sanaartormik pigisat ukiumoortumik kukkunerisiorneqarnerannut atasumik nakkutilliiffiqeqartarput, soorluttaaq kaaviiartitani eqqortumik naatsorsuuseriffiqeqarnerat nakkutilliiffiqeqartartoq.

Malugaarput Nukissioffiit tapiissutitut tigusaminnik malittarisassat inatsisillu atuuttut naapertorlugit passussisartut.

5.1.5. Sulianik- aamma nukissanik aqutsineq kiisalu Anguniakkanik- aamma angusanik aqutsineq

Siunertaavoq naliliissallugu, Nukissioffiit suleriaatsinik aamma nammineq nakkutilliinernik naleqqutunik pilersitsisimanersoq, taakkua qulakkeerinnissutaassapput, sulianik- aamma nukissanik aqutsinermut tunngasumik, aqutsisut paasissutissanik naammattunik aamma uppernassuseqartunik piffissaq eqqorlugu aalajangiinernik tunngavilersorluakkanik aalajangiinissaminnut atugassaannut, kiisalu anguniakkanik- aamma angusanik nalunaarutiginninnermut naleqquttumik suliaqarnermut tapertaapput.

Suliffeqarfiup sulianik- aamma nukissanik aqutsinerata ataani aningaasaqarnermik aqutsineq nakkutilliiffigaarput, ilanngullugu missingersuusionerq aamma missingersuutunik malitseqartitsineq. Ingerlatsiviup nammineq nakkutilliinera tamakkiisoq aamma nakkutilliiffigaarput.

Nukissioffiit aningaasaqarnermik aqutsinerata nakkutilliiffiqeqarnerani paasivarput, nunap immikkoortuinut, nunaqarfinnut, immikkoortortanut il.il. missingersuutunik imaqarluartunik suliaqartoqartartoq, aamma qaammatikkuutaartumik missingersuutit malitseqartitsinneqarnerat ingerlanneqartartut, missingersuutit aamma nikingassutit akornanni nikingassutit malitseqartiffiqeqartarlutik, taakkua aqutsisunit misissorneqartarput, missingersuutit malitseqartinneqarnerat taanna Namminersorlutik Oqartussanut nalunaarutiginninnermut ilanngunneqartinnagu, Namminersorlutik Oqartussat taamaalillutik tassaagamik Nukissioffiit-ni aningaasaqarnermik- aamma angusanik aqutsinermik nakkutilliisut.

5.1.6. Ukiuni arlalinni aningaasaliiffiqeqisatut suliniutit missingersuutaannik aqutsineq

Kukkunersuinermit siunertaavoq suliniutit sivisunerusut missingersuutaasa aqunneqarnerannik qulakkeerinninneq, Nukissioffiit sanaartormik suliassaqarfimmut suleriaatsinik naleqquttunik atuutsitsinera, taamaalilluni sanaartukkatut suliani aningaasartuutit amerlavallaat imaluunniit pisari-aqanngitsut pilersinnaanerannut aarlerinaatinik naaperiaaneq.

Immikkoortoq taanna 2020-mi immikkut misissunngilarput, kisianni uagut suli ima paasinnittaaseqarpugut, suliniutit aningaasaqarnerat ingerlaavartumik nakkutigineqartoq suliniutinut atasiakkaanut tamanut immikkut missingersuutunik aqutsisoqarmat, missingersuutit atukkanut sanillinneqartarput, ilanngullugu suliniutit killiffiinut tunngatillugu atukkanik assersuussinerit ingerlanneqarlutik. Missingersuutini nikingassutit, qaangiinerit imaluunniit aningaasaliinerit sanaartormik suliassaqarfimmi pisortamut nalunaarutigineqartarput.

Taamaattumik uagut suli ima paasinnittaaseqarpugut, suliniutinut suleriaatsinik peqartoq aamma taakkua illersorneqarsinnaasunik ingerlanneqartut.

2021-mi pilersaarut nutaaq aatsaat atorneqalissaaq, taamaattumik 2021-mi ukiumoortumik naatsorsuutunik kukkunersuinermit atasumik taanna malitseqartinneqassaaq.

5.2. Aningaasaqarnermik aqutsineq

Siunertaavoq nalilissallugu suliffeqarfimmi suleriaatsinik aamma nammineq nakkutilliinernik naleqquttunik pilersitsisoqarsimanera, sulianik- aamma nukissanik aqutsinermut atasumik aqutsisut naammattunik aamma eqqortunik paasissutissaqarlutik aalajangiinernik tunngavilersorluagaasunik ingerlatsisinnaaneranunut qulakkeerinnissutaasunik.

Kukkunersuinermi aningaasaqarnermik aqutsinermut suleriaatsit aamma nammineq nakkutilliinernit aaqqissuussat misissorneqarput, tassunga ilanngullugit aqutsisunut qullerpaanut nalunaarutiginninernik ingerlatseriaatsit, aamma taanna nalunaarsukkanik sulianut naapertuuppoq. Misissuinermi suleriaatsit tunngavigalugit aalajangiinernit, paasissutissatut pissariarineqartunik tunngavillit nalilerneqanngillat.

Nakkutilliineq nalinginnaasumik imannak agguataarneqartarpoq:

- Aqutsinermi tunngavik
- Aqutsinermi ingerlatseriaatsit
- Naliliineq/nalunaarutiginninneq

Tassunga atasumik maluginiarparput ingerlatsivik:

- Missingersuutitut ilusissamik peqartoq (qaammatini 18-ini missingersuutit ingerlaavartut, ilanngullugit teknologijimik sumilluunniit atuutsitsineq)
- Pilersuinermik pilersaaruserneq ingerlaavartumik aaqqissuussaasoq
- Sulisussarsiornermik- aamma pisiniartarnermik ingerlatseriaatsit pilersinneqarsimasut
- Naatsorsuuserinermik ingerlatsivimmik ingerlalluartumik pilersitsisimaneq
- Ingerlatsinerup nakkutilliiffiqineqarneranik atuuffimmik ingerlalluartumik pilersitsisimaneq
- Qaammatikkuutaartumik- soorluttaaq qaammatit pingasukkuutaartumik nalunaarusianik ingerlaavartunik suliaqartuarneq
- Naalakkersuisoqarfimmut nalunaarutiginninnernut periuseqarneq, ilanngullugu ataatsimiinnerit imaqarniliorneqarnerat taakkunanani ingerlatsiviup aningaasaqarnera pillugu naalakkersuisoqarfiup aamma pisortaqatigiit oqaloqatigiinnerat ersersinneqartarpoq
- Ingerlatsinerup pitsanngorsarnerata ilaatut ingerlatsivik paasiniaanernik ingerlatsiuartoq

Nukissiorfiit aningaasaqarnermik aqutsinerata nakkutilliiffiqinerani paasivarput, nunap immikkoortuinut, nunaqarfinnut, immikkoortortanut il.il. missingersuutit erseqqissaatitallit suliarineqartarput.

Missingersuutit malitseqartitsinerit qaammatikkuutaartumik suliarineqartarput missingersuutit aamma piviusut akornanni nikingasoqartillugu malitseqartinneqartunik, taakkua aqutsisunit misissorneqartarput.

Missingersuutit malitseqartitsineq taanna naalackersuisoqarfimmut naammassinnilluni nalunaarutiginninnermi ilanngunneqartarpoq, taakkua taamaalillutik Nukissiorfiit-ni aningaasaqarnermik- angusanillu aqutsinermik nakkutilliisarput.

Uagut nalinginnaasumik naliliivugut aaqqissuussat pilersinneqarsimasut (suliffeqarfik, ingerlatseriaatsit, sakkussat il.il.) suliffeqarfiup suliassaminik ineriartornermik pitsanngorsaanermillu avaartumik suliaqarneranut tapertaasut.

Taamaakkaluartoq qaquguluunniit suliassaqarfiit arlaat suli pitsanngornerusinnaajuaannarput.

5.3. Ingerlatsinermik kukkundersiuinerit anginerusut

2021-mi ingerlatsinermik kukkundersiuinerimik anginerusumik aallartitsisoqarpoq Nukissiorfiit aningaasaqarnikkut inissisimanerata nalilerneqarnissaanut tunngasumik.

6. Paasisutissat allat

Uagut kiffaanngissuseqarnerput tunngaviusumik aalajangiisuvoq avatangii-sitsinnit kukknersiuisutut arlaannut pituttorsimanngitsutut sulinita tatigi-neqarnerannut. Taamaattumik tamanna illersugaraarput – inuttut aamma sulianut tunngatillugu.

Uagut ingerlatseriaatsitta qularnaarpaa kukknersiuisoqatigiit suliffeqarfimmi kukknersiukkatsinni aqutsinermik sulisunut inuttut attaveqartuunnginnerput.

Uagut ingerlatseriaatsitta aamma qularnaarpaa suliffeqarfik kukknersiugarput sinnerlugu sulianik ingerlatsineq ajorpugut uagut kiffaanngissuseqartuunitsinnut assortuussinnaasunik, tassunga ilann-gullugu imminut kukknersiornissamut aarlerinaatitaqarsinnaasunik imalinnik.

Immikkoortumi matumani suliffeqarfimmut suliassat suliarisavut ilisimatitsissutigaagut.

6.1. Suliffeqarfimmut suliassat allat

Ulloq apriliip 20-at 2020 kukknersiuisutut oqaaseqaammik tunniussinitta kingorna suliffeqarsimmut suliassat tulliuttut ingerlappavut:

- Internetti atorlugu saassunneqarsinnaanermut isumannaallisaanermut ikiuunneq aamma alla-ffissornermik ingerlatsinermut robottinik pilersitseqataaneq.

7. Atsiornerit

Inatsisit naapertorlugit matumuuna uppersaatigissavarput inatsisini piumaqaataasutut kiffaann-gissuseqartuunerput, aamma kukkuniuinerup ingerlanerani paasissutissat qinnutigisimasinnaasavut tamaasa pissarsiarigatsigik.

Nuuk, ulloq apriliip 22-at 2021

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Bo Colbe

Statsautoriseret revisor

Thomas Hermann

statsautoriseret revisor

Ulloq apriliip 22-at 2021, ataatsimiinnermi saqqummiunneqartoq

Ilaasortanngortut

Kenneth Høegh

Naalakkersuisoqarfimmi pisortaq

Kasper Mondrup

Nukissiuteqarnermi pisortaq

Om Deloitte

Deloitte leverer ydelser inden for Revision, Skat, Consulting og Financial Advisory til både offentlige og private virksomheder i en lang række brancher. Vores globale netværk med medlemsfirmaer i mere end 150 lande sikrer, at vi kan stille stærke kompetencer til rådighed og yde service af højeste kvalitet, når vi skal hjælpe vores kunder med at løse deres mest komplekse forretningsmæssige udfordringer. Deloitte's ca. 200.000 medarbejdere arbejder målrettet efter at sætte den højeste standard.

Deloitte Touche Tohmatsu Limited

Deloitte er en betegnelse for Deloitte Touche Tohmatsu Limited, der er et britisk selskab med begrænset ansvar, og dets netværk af medlemsfirmaer. Hvert medlemsfirma udgør en separat og uafhængig juridisk enhed. Vi henviser til www.deloitte.com/about for en udførlig beskrivelse af den juridiske struktur i Deloitte Touche Tohmatsu Limited og dets medlemsfirmaer.